

על-ידי ניצול לרעה של כבוד הנשיא, התערבות חסרת תקדים של קצין-משטרה בכיר ותככים מוזרים, נוצר בישראל מעמד של

כינוענינים מיוחסים

אלינחם: נידון לתקופת-מאסר שונות בחמישה תיקים שונים של מערי לה, הוצאת כסף במענות-שוא, קבלת שוחד וגניבה — נחון עלידי נשיא המדינה אחרי שבית המשפט העליון דחה פופית את ערעורו. נראה בתמונה זו בחברת אשתו כשהוא מנסה למנוע מהצלם לצלם אותו.

רון היה כלייכול בתפקיד זה. ראש החברה, אלוף ברנע, חברו מימי ההגנה, נתן לו למעשה יד חופשית, לא השגיח אפילו על מעשיו, אולם לא הכל היה ברור כאור הלפיד בחברת לפידות.

באחד הימים נסע ברנע לאמריקה, כדי לגייס הון נוסף לחברה. ממלא-מקומו, צימרמן, העלה לפתע על דעתו לבקש מן המזכיר הכללי דו"ח על המצב הכספי של החברה. אותו רעיון גאוני לא עלה מעולם על דעתו של המנהל הכללי, אלוף ברנע. כאשר השהה רון את הדו"ח, הפעיל עליו צימרמן לחץ שגבר מיום ליום. משכלו כל הקיצין, הבטיח רון לצימרמן להביא את הדו"ח למחרת היום.

הוא נכנס למכונתו הצמודה, הורה לנהגו הפרטי להובילו כרגיל למשרד. שם לקח כמה ניירות ומסמכים ויצא ברגל. בדרך פגש חבר חתיקי, שהומין אותו לכוס קפה. אולם רון אמר שהוא עסוק. התברר עוד ראה אותו נכנס למונית של טקסי קופל, המקיים שרות למלון השרון. הוא לא נראה נרגש במיוחד.

אולם פרט זה לא היה ידוע. שלום רון פשוט נעלם. משבושש להופיע במשרד, פנו פקידיו לביתו. אשתו סברה כי נסע למגרש בתל-ברוך, שם הקים לו רון, בשיכון חתיקי ההגנה, וילה מפוארת חדשה, שבלעה כמה רבבות לירות. איש לא שאל את עצמו מעולם מנין יש למזכיר הכללי בעל המשכורת הקבועה, רבבות לירות אלה. פקידי החברה שלחו איש לחפש את רון ליד הוילה. רון לא בא לשם באותו יום. עתה דאגה גם האשה. בשעות הערב המאוחרות פנתה למשרדה, סיפרה שלאחרונה היה רון עצבני, שקוע עד מאוחר בלילות בחשבונות.

המשטרה פתחה בחקירה. חיש מהר נודע לה שיש חשש של מעילה. היא חיפשה בבתי-המלון המפוארים, בהם נהג רון לבקר ולהוציא כסף רב — דבר שגם הוא נראה, כנראה, טבעי לגמרי בעיני חבריו. שמו נמצא לבסוף ברשימת האורחים של מלון השרון בהרצליה. הדלת נפתחה על-ידי השומר במפתח רורבי. או נתגלה רון שוכב על מיטתו, כשמסביבו פזורים מכתבים לאשתו, לברנע, למנהל מקורות דובדבני, למזכירתו ולמשטרה. ליד המכתבים היתה מונחת קופסה ריקה של כדורי-שינה.

אולם רון לא מת. הרופא שהוועק למקום מצא כי מצבו אינו מעורר שום דאגה, לא הורה אפילו לשלחו לבית-חולים. למרות שבאותו רגע כבר ידעה המשטרה שקיים חשד של מעילה, לא נעצר רון. הוא נשלח פשוט לביתו.

היה זה סימן ראשון בפרשת שלום רון כי בי ישראל כל האזרחים אמנם שווים בעיני החוק — אך כמה מהם שווים קצת יותר מאשר שאר ה- אזרחים.

אולם אי-אפשר היה למנוע את החקירה. היא העלתה כי למעלה מ-30 אלף לירות חסרו בקופת לפידות. היא גם העלתה כי רון ניהל את העסקים ללא חשבון, שילם משכורות לאנשים שמעולם לא עבדו בחברה, הבטיח למספר רב של חבריו לסדרם בעבודה ושילם להם בינתיים מפרעות שמעולם לא הגיעו להם. לא הוברר כמה מן הכסף הלך לכיסו הפרטי של רון — למימון שהיותו בבתי מלון מפוארים ולהקמת הוילה — אולם הדעה הכללית היתה כי רון השתמש ברוב הכסף שלא למטרות

ר זעזוע הראשון ניתן לאזרחי המדינה על-ידי פרשת ישראל בניצוני. המשטרה הטילה אפול על שמו ופרטי אישיותו, נתנה לו חיפוי מלא בפני זעם דעת-הקהל, עד שהשופט ביטל את האפול כעס. יותר מזה: יום אחרי יום חזו אזרחים בתמיהה גוברת והולכת כיצד מובילים שטרים בלא-ימים את האיש, שהודה ב-225 פריצות, לסעודת מלכים באחת המסעדות המכובדות ביותר בעיר — מסעדת אקרופוליס, ברחוב המסגר פינת שינקין.

כך נתברר בפעם הראשונה ללא ספק כי ישנם בישראל שני סוגים של פושעים. ישנם פושעים פשוטי-עם — למשל עולים חדשים מתמן הגונבים כמה לירות כדי לפרנס את ילדיהם מז'הרעב. המשטרה מפרסמת את שמותיהם בתרועות חצוצרה, זורקת אותם לבית-הכלא ומטפלת בהם בכל החומרה. וישנם פושעים מסוג אחר לגמרי — אותם המחזקים ב"מעצר" בבתי-מלון, האוכלים במסעדות יקרות בתקופת מאסרם, המוגנים מפני פירסום שמם וגילוי פרצופם ברבים, והנהנים בכלל מיחס מיוחד.

עד כמה שיחט זה יכול להיות מיוחד, מעידה פרשה שהסעירה השבוע את המדינה כולה, ושהאפילה על פרשת בניצוני. היתה זאת פרשתו של איש שניצל מפני העונש הצורך הודות לקנוניה שגרמה להשפלת כבוד משרת הנשיא, תוך ניצול לרעה של הנשיא עצמו בצורה המטילה צל על אחד מעמודי-התחך של הדמוקרטיה הישראלית.

מנהל מוגנון-החושך

שלום רון נודע בחוגי מנגנון-החושך של ההגנה, בימים הטובים לפני קום המדינה, בשמו הלועזי הקודם: "אוסקר". הגבר שנולד בסברביה והגיע ארצה בילדותו, השתלב במהרה במנגנון ההגנה, עלה לגדולה בעסקי הרכש והשי" בחוף-לארץ. כל השליחים הכירו את אוסקר — האיש המתגורר בדרך-כלל בבתי-מלון מפוארים, מפור כספים ביד רחבה וחי ברמה המתאימה לשליח של ארגון לוחם.

עם קום המדינה היה ברור כי אוסקר רון, המצוי בחוגים הקרובים ביותר לביג"י, יעשה קאריירה מזהירה. בידעו שפות רבות, סברו רבים כי תינתן לו משרה רמה במשרד-החוזק. תחת זאת קיבל תפקיד שונה לגמרי.

באותם הימים השתלט ראובן שילוח על מנגנון-החושך המסועף, בחסותו האישית של דויד בן גוריון, אחרי סילוקו של איסר בארי באמתלת פרשת טוביאנסקי (שמלאו לה השבוע 10 שנים). שילוח היה זקוק לאיש שיעשה את העבודה השחורה: לסלק את רוב האנשים המרכזיים של מנגנון-החושך, שהיו נאמניו של "איסר הגדול", ועל כן שנואים על קבוצת-החצר של ביג"י.

רון מילא את התפקיד הבלתי-אהוד באמונה. הוא גילה מיד תירוץ נהדר. פעילי מנגנון-החושך, שהתרגלו במרוצת השנים לחיות חיי מלכים באי-רופה על חשבון האומה, קיימו כנס כלי-אירופי דווקא בריבבירה הצרפתית, בבתי המלון המפוארים ביותר בעולם. רון ניצל עובדה זו כדי לסלק את אותם שהיו חשודים בבאריים. תוך כדי כך רכש לעצמו את שנאתם הלוהטת של רוב אנשי המנגנון.

אם קיחה רון כי שרות קודר זה יפלט לו קאריירה מזהירה, טעה. אחרי שסיים את המלאכה, נוכח שילוח לדעת כי רון אינו יכול להמשיך לכהן כסגנו, כי שנאת הפעילים אליו מפריעה לעבודה. לכן סולק. אולם איש מנגנון-החושך אינו הולך לאיבוד. כעבור זמן-מה נמצאה לו משרה מתאימה: האיש שלא היה לו מושג בעיני משק, נתמנה למזכיר הכללי של חברת לפידות. חברת-הענק שהוקמה בכספי הציבור כדי לחפש גסט.

רון: נידון ל-15 חודשי מאסר על הוצאת 30 אלף ל"י בי מענות-שוא ומעילה באימון — נחון עלידי נשיא המדינה לפי דרישת מנגנון-החושך וקבוצת-המנהלים של ביג"י.